

Mekong Migration Network (MMN)

ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້

ການຍ້າຍຖິ່ນຢູ່ພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ

ບົ້ມແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ການສຶກສາແບບເຈາະເລິກ: ການຈັບກຸມ, ການຄຸມຂັງ ແລະ ການເນລະເທດ

ບົ້ມແຫຼ່ງຂໍ້ມູນເຫຼັ້ມທິສາມ ຊຶ່ງເຄືອຂ່າຍການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການຍ້າຍຖິ່ນຢູ່ພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ (MMN) ໄດ້ຂຽນຂຶ້ນໂດຍການພິຈາລະນາຈາກບັນດາຄຳຖາມນັ້ນ ບໍ່ພຽງແຕ່ອີງໃສ່ຄວາມຖືກຕ້ອງທາງກົດໝາຍຂອງການດຳເນີນການທີ່ເປັນປະໂຫຍດເທົ່ານັ້ນ ມັນຍັງເປັນເຫດຜົນທີ່ພິສູດການຈັບກຸມ, ການຄຸມຂັງ ແລະ ການເນລະເທດຂອງແຮງງານຍ້າຍຖິ່ນຢູ່ໃນຂົງເຂດພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ. ບົ້ມແຫຼ່ງຂໍ້ມູນເຫຼັ້ມນີ້ແມ່ນໝາກຜົນຂອງການວິໄຈຂອງຫຼາຍປະເທດທີ່ຮ່ວມມືກັນໃນເລື່ອງການຍ້າຍຖິ່ນ, ອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ, ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ແລະ ບັນດາສະຖາບັນການສຶກສາທີ່ມີທີ່ຕັ້ງຢູ່ຫຼາຍປະເທດ ເຊັ່ນ ມຽນມາ, ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ, ຫວຽດນາມ ແລະ ຢູນານຂອງຈີນ.

ເພື່ອຕອບໂຕ້ກັບຄວາມຮຸນແຮງຕໍ່ກັບສິດທິມະນຸດ ຊຶ່ງປະສົບໂດຍຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນໃນຂະນະທີ່ຖືກຈັບກຸມ, ຖືກກັກຂັງ ແລະ ຖືກເນລະເທດ. ບົດລາຍງານນີ້ແນະນຳໃຫ້ລັດຖະບານໃນພາກພື້ນນີ້ ເພື່ອ:

- ຍັບຢັ້ງການປຸ້ນສະດົມຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນ;
- ກຳຈັດບັນດາຂໍ້ຈຳກັດຫຼືປະກົດການຕ່າງໆທີ່ຈະນຳໄປສູ່ເງື່ອນໄຂເຮັດວຽກທີ່ເອົາລັດເອົາປຽບ, ມີການທາລຸນ, ແລະ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນມີຄວາມສ່ຽງໃນການຖືກຈັບກຸມ, ຖືກກັກຂັງ ແລະ ຖືກເນລະເທດ;
- ປະຕິຮູບຂັ້ນຕອນດຳເນີນງານໃນການຈັບກຸມ, ການຄຸມຂັງ ແລະ ການເນລະເທດຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນ ໃນຖານະທີ່ພວກເຂົາເປັນຜູ້ໜ້າສົງສານ, ທີ່ເປີດເຜີຍ ແລະ ເປັນຜູ້ທີ່ຮູ້ເທົ່າບໍ່ເຖິງການຈຶ່ງມີຄວາມຜິດພາດທາງກົດໝາຍ.

ການກະທຳຄວາມຜິດທາງກົດໝາຍຂອງຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນ

ການສຶກສາວິໄຈສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຊ່ອງວ່າງຂອງກົດໝາຍ ສຳລັບການຍ້າຍຖິ່ນຢູ່ໃນອະນຸພາກພື້ນລ້ອງແມ່ນ້ຳຂອງ ເປັນປັດໄຈໜຶ່ງທີ່ຜັກດັນໃຫ້ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນຂ້າມຊາຍແດນແບບຜິດກົດໝາຍ ຊຶ່ງຕາມມາດ້ວຍຄວາມສ່ຽງໄພຈົນເຖິງຂັ້ນເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຊີວິດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຊີວິດຂອງຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງໄພສູງ

www.mekongmigration.org

ເມື່ອພວກເຂົາຈຳຕ້ອງໄດ້ອາໄສສິ່ງທີ່ມີເງື່ອນໄງຳເຊື່ອນຊ້ອນຕົວໃນການຍ້າຍຖິ່ນ ເຊັ່ນ: ອາໄສລີ້ຢູ່ໃນພາຊະນະ ບັນຈຸໃດໜຶ່ງ, ລີ້ຊ່ອນຢູ່ນຳກຳປັ່ນ, ເຮືອ ຫຼືລີ້ຊ່ອນຢູ່ເຂດຊາຍແດນ. ຍິ່ງໄປກວ່ານີ້ ການກະທຳຜິດກົດໝາຍ ຂອງຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນເຫຼົ່ານັ້ນ ພຽງແຕ່ເປັນການເປີດປະຕູໃຫ້ແກ່ນາຍໜ້າທຳການຫຼອກລວງ ແລະ ສວຍໃຊ້ເພື່ອສັ່ງໂກງ ເຈົ້າໜ້າທີ່ ພະນັກງານລັດ ເພື່ອຊູ່ເຂັ້ມເອົາສິນບົນ.

ເຄືອຂ່າຍການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການຍ້າຍຖິ່ນໃນພາກພື້ນລ້ອງແມ່ນ້ຳຂອງ ໄດ້ແນະນຳວ່າ ລັດຖະບານ ຂອງບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນລ້ອງແມ່ນ້ຳຂອງ ຈະຕ້ອງໄດ້ກະກຽມຊ່ອງທາງທີ່ຖືກຕ້ອງເໝາະສົມສຳລັບທຸກ ຄົນ ເພື່ອໃຫ້ການຍ້າຍຖິ່ນເພື່ອຊອກວຽກເຮັດງານທຳ ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ. ນອກຈາກນີ້ ຖ້າຫາກລັດຖະບານ ມີຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບເລື່ອງ ການເຂົ້າມາຂອງຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນປາສະຈາກເອກະສານທີ່ຖືກຕ້ອງ ວິທີແກ້ໄຂງ່າຍດາຍ ແມ່ນ ແນະນຳພວກເຂົາໄປປະກອບເອກະສານຢູ່ດ່ານຊາຍແດນໂດຍກົງ. ຖ້າພວກເຂົາເຈົ້າໄດ້ເຂົ້າເຖິງການ ບໍລິການຮັບສະໝັກງານທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍທີ່ຊາຍແດນ ພວກເຂົາກໍສາມາດເດີນທາງໄປຫາບ່ອນເຮັດ ວຽກໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ເປີດເຜີຍ ແລະ ສາມາດຫຼີກລ້ຽງຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງເດີນທາງດ້ວຍຄວາມສ່ຽງໄພ ໂດຍ ອາໄສເງື່ອນໄງຕ່າງໆ.

ບົດລາຍງານ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ຮູ້ວ່າ ພາຍຫຼັງທີ່ມີການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍແບບບໍ່ສະໝໍ່າສະເໝີ ຄວາມບໍ່ ໄວ້ວາງໃຈ ແລະ ຄວາມຊຸ່ນເຊືອງໃຈຂອງຄົນໄດ້ແຜ່ກະຈາຍໃນທົ່ວສັງຄົມ. ໃນຂະນະທີ່ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນ ຖືກລົງໂທດ ເນື່ອງຈາກບໍ່ໄດ້ລົງທະບຽນອະນຸຍາດເຮັດວຽກ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຖືທະບຽນອະນຸຍາດເຮັດວຽກຕິດຕົວໄປນຳນັ້ນ ນາຍຈ້າງ ຜູ້ທີ່ບໍ່ສາມາດອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການລົງທະບຽນຂອງຜູ້ໃຊ້ແຮງງານ ເພື່ອອະນຸຍາດເຮັດວຽກ ຫຼືຜູ້ທີ່ ອະນຸຍາດເຮັດວຽກໃຫ້ລູກຈ້າງທີ່ຂຶ້ນກັບນັ້ນ ພັດບໍ່ໄດ້ຮັບໂທດຕາມກົດໝາຍ. ດັ່ງນັ້ນ ໃນຂະນະທີ່ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນ ເຂົ້າໃຈວ່າ ພວກເຂົາຈຳຕ້ອງນັບຖືກົດໝາຍຂອງປະເທດນັ້ນໆ ມັນແມ່ນບັນຫາຫຍຸ້ງຍາກທີ່ເຂົາເຈົ້າ ຈະທົນ ຢູ່ໃນກົດໝາຍເຫຼົ່ານີ້ ໃນຂະນະທີ່ນາຍຈ້າງບໍ່ໄດ້ປະຕິບັດ.

ການກຳຈັດບັນດາຂໍ້ຈຳກັດຫຼືປະກົດການຕ່າງໆທີ່ຈະນຳໄປສູ່ການກະທຳທີ່ທາລຸນ ແລະ ເງື່ອນໄຂການ ເຮັດວຽກທີ່ເອົາລັດເອົາປຽບ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນມີຄວາມສ່ຽງໄພຕໍ່ການກັກຕົວ ແລະ ເນລະເທດ.

ລະບົບການອະນຸຍາດເຮັດວຽກໄດ້ສ້າງ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ເປັນໄປຕາມກົດເກນທີ່ຜົນທຳມະຊາດ ຊຶ່ງເປັນ ການບັງຄັບຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນ ໃຫ້ຂຶ້ນກັບນາຍຈ້າງບໍ່ພຽງແຕ່ໃນການເຮັດວຽກ ແຕ່ຫາກຮວມໄປເຖິງການຢູ່ກິນ ພັກເຊົາ ແລະ ສະຖານະພາບຂອງການຍ້າຍຖິ່ນ ອີກດ້ວຍ. ການທີ່ເພີ່ມຄວາມເຂັ້ມງວດໃນການຈັດເກັບພາສີນຳຜູ້ຍ້າຍ ຖິ່ນ ແລະ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງການລ່ວງລະເມີດກະທຳຜິດນັ້ນ ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນຖືກພິຈາລະນາວ່າເປັນຜູ້ກະທຳຜິດ ດັ່ງນັ້ນການຖືກຈັບກຸມ, ການຄຸມຂັງ ແລະ ການເນລະເທດຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນຈຶ່ງເພີ່ມຂຶ້ນ. ການເພີ່ມຄວາມເຂັ້ມງວດນີ້

ເປັນການເພີ່ມພະລັງອຳນາດໃຫ້ແກ່ຄວາມບໍ່ດຸ່ນດ່ຽງກັນລະຫວ່າງນາຍຈ້າງ ແລະ ລູກຈ້າງ ແລະເຮັດໃຫ້ນາຍຈ້າງໄດ້ປຽບໃນການກະທຳທາລຸນຕໍ່ແຮງງານຍ້າຍຖິ່ນ.

ເງື່ອນໄຂການເຮັດວຽກທີ່ເອົາລັດເອົາປຽບ ແລະ ມີການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງນັ້ນ ປົກກະຕິແລ້ວເປັນການຜັກຜັນຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນເຂົ້າໄປສູ່ສະຖານະພາບທີ່ບໍ່ປົກກະຕິ, ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຖືກຈັບກຸມ, ຖືກຄຸມຂັງ ແລະ ຖືກເນລະເທດ. ຕົວຢ່າງ: ຖ້າຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນຕ້ອງການອອກຈາກບ່ອນເຮັດວຽກທີ່ມີການເອົາລັດເອົາປຽບ, ທີ່ມີການທາລຸນ ຫຼືຕ້ອງການປ່ຽນນາຍຈ້າງໃໝ່ ພວກເຂົາຈະສູນເສຍສະຖານະພາບທາງກົດໝາຍ ແລະ ກາຍເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຖືກຈັບກຸມ. ເມື່ອຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນພະຍາຍາມຕໍ່ລອງນາຍຈ້າງເພື່ອເງື່ອນໄຂການເປັນຢູ່ ເຮັດວຽກທີ່ເປັນທຳ ພວກເຂົາກໍຖືກນາຍຈ້າງຂອງພວກເຂົາຍຸຕິ ດ້ວຍການຖອນ ຫຼື ລົບລ້າງໃບອະນຸຍາດເຮັດວຽກຂອງພວກເຂົາ. ໃນກໍລະນີຕົວຢ່າງອື່ນໆອີກແມ່ນ ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນທີ່ລົງທະບຽນໄດ້ຖືກຈັບກຸມ ທັງໆທີ່ມີເອກະສານ ເພາະວ່ານາຍຈ້າງຂອງພວກເຂົາໄດ້ຍຶດເອົາໃບອະນຸຍາດເຮັດວຽກຂອງພວກເຂົາໄວ້.

ຂໍ້ຈຳກັດຫຼືປະກົດການອື່ນໆ ທີ່ບົດລາຍງານໄດ້ເນັ້ນຄວາມສຳຄັນແມ່ນ ຂໍ້ຈຳກັດໃນການເດີນທາງ, ໄລຍະລົງທະບຽນ, ຜູ້ສາມາດລົງທະບຽນ ແລະ ການຊຸມນຸມ. ໂດຍປາສະຈາກຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດສິດທິພື້ນຖານ, ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນຈະບໍ່ສາມາດຫຼີກລ້ຽງຄວາມສ່ຽງສູງກວ່າເກົ່າ ໃນການຖືກຈັບກຸມ, ຄຸມຂັງ ແລະ ເນລະເທດ.

ບົດລາຍງານ ໄດ້ກ່າວເຖິງຄວາມເປັນໄປໄດ້ ໃນການເຮັດບໍລິການເອກະສານ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນທີ່ບໍ່ມີເອກະສານ ຢູ່ບ່ອນເຮັດວຽກ ຊຶ່ງເປັນທາງເລືອກທາງໜຶ່ງໃນການວັດແທກ ການບັງຄັບ ແລະ ຄວາມຮຸນແຮງໃນການຈ້າງງານ.

ການປະຕິຮູບຂັ້ນຕອນ ຂະບວນການດຳເນີນການຈັບກຸມ, ຄຸມຂັງ ແລະ ເນລະເທດໃຫ້ມີຄວາມຄ່ອງຕົວອ່ອນໂຍນ, ເປີດເຜີຍກວ່າເກົ່າ ແລະຢູ່ໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງຂອງກົດໝາຍ.

ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນລາຍງານວ່າ ພວກເຂົາອາດເປັນເປົ້າໝາຍຈັບກຸມຢູ່ທຸກແຫ່ງຊື່ນ, ທຸກເວລາ ແລະພວກເຂົາມີຄວາມສາມາດພຽງພໍອ່ອນໄຫວທີ່ຈະສາມາດປົກປ້ອງເຂົາເຈົ້າເອງຈາກການຖືກຈັບກຸມ. ການບໍ່ເລືອກເຟັ້ນ, ການບຸກລຸກ, ແລະ ການກະຈາຍຂອງການຈັບກຸມ ໝາຍເຖິງຊີວິດຂອງຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນບໍ່ມີອິດສະຫຼະສົມບູນ ຈາກຄວາມໜ້າຢ້ານກົວ ແລະ ຄວາມບໍ່ໝັ້ນຄົງ. ການນຳໃຊ້ກົດໝາຍທີ່ກຳນົດເອົາເອງໄດ້ຄຸກຄາມຄວາມໄວ້ວາງໃຈ ຂອງຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນຕໍ່ລະບົບກົດໝາຍ; ບໍ່ຄວນກ່າວຫາສິ່ງທີ່ບໍ່ພໍໃຈແບບກ້າວລ້າວ ແລະ ເຊື່ອມເສຍ. ໃນຫຼາຍໆກໍລະນີທີ່ການດຳເນີນການຈັບກຸມບໍ່ໄດ້ໃຫ້ການນັບຖືກຽດສັກສີ ແລະ ສິດທິອັນພື້ນຖານ ຫຼື ຄວາມປອດໄພຂອງຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນ.

“ພວກເຮົາຖືກຈັບກຸມຢູ່ທີ່ພັກຂອງຄົນງານ... ມີເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດ 12 ຄົນ; ໃນນັ້ນ ເປັນເພດຍິງສອງຄົນ. ພວກເຂົາໄດ້ຮັບຂໍ້ນຳ ຜູ້ໃດທີ່ຈະພະຍາຍາມແລ່ນໜີຈະຖືກຍິງຖິ້ມ. ມີຜູ້ໜຶ່ງໄດ້ກະໂດດລົງສູ່ຫ້ວຍນ້ຳແລ້ວແລ່ນໜີໄປ, ແຕ່ກໍຖືກນຳຈັບໄດ້ທີ່ອອດຫ້ວຍ. ຕໍາຫຼວດໄດ້ລາກຄໍຂອງລາວກັບຄືນມາ...” (ຜູ້ໃຊ້ແຮງງານຊາວມຽນມາ ຢູ່ແມ່ສອດ).

ຊາວປະມົງຍ້າຍຖິ່ນຊາວກຳປູເຈຍຜູ້ໜຶ່ງໄດ້ໃຫ້ຄຳສຳພາດຢູ່ທີ່ ຣະຍອງ, ປະເທດໄທ ລາຍງານວ່າການຈັບກຸມຊາວປະມົງ ໄດ້ເລີ່ມຕອນປະມານທ່ຽງຄືນ. ຄົນຂໍທານຊາວກຳປູເຈຍ ທີ່ນະຄອນໂຮຈິມິນ, ຫວຽດນາມ ກໍໄດ້ລາຍງານຄ້າຍຄືກັນວ່າ ການຈັບກຸມສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຕອນກາງຄືນ. ຕໍ່ກັບເຫດການສ່ຽງຕໍ່ຄວາມປອດໄພເພີ່ມຂຶ້ນນີ້ ເຄືອຂ່າຍຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການຍ້າຍຖິ່ນຢູ່ພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງໄດ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຂົງເຂດພາກພື້ນ ໃຫ້ຍຸຕິການຈັບກຸມໃນຕອນກາງຄືນ ແລະ ຍາມເຊົ້າຕູ່.

ມີຫຼາຍກໍລະນີທີ່ໄດ້ຈັບກຸມພວກເຂົາເມືອງຜິດກົດໝາຍ ມີການສວຍໃຊ້ແອບອ້າງກໍລະນີປະຕິບັດການກວດຄົ້ນຮ່າງກາຍເພື່ອຄົ້ນຫາຢາເສບຕິດ. ແມ່ຍິງຊາວສານ (ມຽນມາ) ກຸ່ມໜຶ່ງ ໄດ້ຍົກກໍລະນີຕົວຢ່າງເມື່ອເວລາພວກເຂົາຖືກຈັບກຸມໂດຍທະຫານໄທ ຕາມເສັ້ນທາງທີ່ພວກເຂົາຈະເຂົ້າໄປປະເທດໄທ ໃກ້ໆບໍລິເວນຂ້າມແດນລະຫວ່າງລັດສານ (ມຽນມາ) ກັບ ໜອງໂອກ (ປະເທດໄທ). “ມີຕູບນ້ອຍແຫ່ງໜຶ່ງ ພວກເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງເຂົ້າໄປໃນຫ້ອງເທື່ອລະຄືນ. ຜູ້ຍິງບາງຄົນ... ບໍ່ຢາກແກ້ເຄື່ອງຂອງພວກເຂົາອອກ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຊຸດຊັ້ນໃນແຕ່ພວກເຂົາໄດ້ຖືກບັງຄັບໃຫ້ເຮັດຕາມຄຳສັ່ງ”. ການຄົ້ນຄວ້າພວກຜູ້ຍິງຍ້າຍຖິ່ນຢູ່ເຂດປ່ຽວ ດ້ວຍເຈົ້າໜ້າທີ່ພະນັກງານທີ່ເປັນຜູ້ຊາຍ ແມ່ນການຝ່າຝືນສິດທິທາງຮ່າງກາຍຂອງແມ່ຍິງ ແລະເປັນການສ້າງໂອກາດສຳລັບການກະທຳສຳເລົາໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.

ເງື່ອນໄຂ ແລະ ຊ່ວງໄລຍະຂອງການກັກຂັງຜູ້ຕ້ອງຫາແມ່ນຜັນແປໄປ ຈາກສະຖານທີ່ນີ້ສູ່ສະຖານທີ່ອື່ນໂດຍປາສະຈາກການອະທິບາຍທີ່ມີເຫດມີຜົນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ພວກຍ້າຍຖິ່ນທັງຫຼາຍຢູ່ປະເທດຕ່າງໆ ໄດ້ຈື່ມວ່າກ່ຽວກັບ ການທີ່ພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ຮັບແຈ້ງຂະບວນການທາງກົດໝາຍ, ການຄຸ້ມຄອງການກັກຂັງ ຮວມທັງໄລຍະເວລາທີ່ເຂົາເຈົ້າຈະຖືກຄວບຄຸມຕົວ. ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນຈຳນວນໜຶ່ງ ໄດ້ອະທິບາຍການປະສົບການ ທີ່ເຈັບປວດໃນຂະນະທີ່ຖືກກັກຂັງວ່າ “ຕອນທີ່ຂ້ອຍຢູ່ໃນຫ້ອງຂັງນ້ອຍໆຂອງຕໍາຫຼວດ ທີ່ແມ່ສອດ, ຂ້ອຍໄດ້ເຫັນຕໍາຫຼວດແລະ ໝາຂອງພວກເຂົາ (ພາສາລະແລັງຂອງມຽນມາ) ຊື່ເຫຼົ້າວິດສະກີດ້ວຍເງິນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກກຸ່ມຄົນທີ່ຖືກຄຸມຕົວໄວ້. ເມື່ອພວກເຂົາເມົາແລ້ວ ພວກເຂົາກໍໃຊ້ຄຳເວົ້າທີ່ຫຍາບຄາຍຕໍ່ແມ່ຍິງທີ່ຢູ່ໃນຫ້ອງຂັງ. ບາງຄັ້ງພວກເຂົາໄດ້ເອົາພວກຜູ້ຍິງອອກໄປຄົ້ນຄວ້າເພື່ອຊອກຫາຢາເສບຕິດ. ຖ້າຫາກພວກຜູ້ຊາຍຈື່ມບໍ່ພໍໃຈ, ພວກເຂົາໄດ້ຖືກຕະຕີ ແລະ ຖືກຍ້າຍໄປຫ້ອງຂັງອື່ນ ເປັນເວລາສອງຫາສາມເດືອນ ໂດຍບໍ່ມີການບັນທຶກ”.

ໃນຊ່ວງໄລຍະທີ່ທຳການເນລະເທດ ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນໄດ້ລາຍງານວ່າ ພວກເຂົາໄດ້ຖືກເຄື່ອນຍ້າຍເປັນກຸ່ມ ດ້ວຍພາຫະນະເກົ່າແກ່ຊຸດໂຊມ, ພວກເຂົາຕ້ອງໄດ້ງົດອາຫານທີ່ພຽງພໍ, ນ້ຳ ແລະ ການໃຊ້ຫ້ອງນ້ຳໃນເວລາ ເດີນທາງ ຊຶ່ງໂດຍທົ່ວໄປ ກໍແມ່ນໃຫ້ການດູແລແບບບໍ່ໄດ້ໃຫ້ກຽດແຕ່ຢ່າງໃດ. ຢູ່ກຳປູເຈຍ ແລະ ລາວ ພວກຍ້າຍ ຖິ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າປັບໄໝ ຫຼື ຄ່າທຳນຽມໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນ ເຊັ່ນ: ການໃສ່ໂທດຕໍ່ ຜູ້ທີ່ກະທຳຜິດກົດໝາຍ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການກັບບ້ານກ່ອນກຳນົດ. ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນທີ່ມາຈາກມຽນມ້າ ໄດ້ ອະທິບາຍວ່າ ທັນທີທັນໃດ ຫຼັງຈາກຖືກເນລະເທດ ພວກເຂົາສາມາດກັບຄືນແບບງ່າຍດາຍ ແລ້ວກັບຄືນໄປ ປະເທດໄທ.

ບົດລາຍງານພົບວ່າ ການຂາດແຄນການດຳເນີນງານທີ່ເປັນມາດຕະຖານ ໄດ້ກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນທີ່ວ່າ ກຸ່ມ ຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນຮູ້ສຶກຂາດອຳນາດໃນການຕໍ່ລອງໃນເລື່ອງການເບິ່ງແຍງດູແລພວກເຂົາ. ກຸ່ມຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນພົບບັນຫາ ຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະຮູ້ວ່າສິດທິຂອງເຂົາເຈົ້າຖືກລ່ວງລະເມີດ ອັນເນື່ອງມາຈາກເຂົາເຈົ້າບໍ່ຮູ້ ລະບຽບກົດເກນກ່ຽວກັບ ສິດທິຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ. ສິດທິຂອງຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນບໍ່ໄດ້ປາກົດຂຶ້ນເພື່ອປະຕິບັດ ຄືກັນກັບລະບົບສິດທິທີ່ບໍ່ສາມາດ ໂອນໃຫ້ຜູ້ອື່ນໄດ້. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ແລະ ຄຸນສົມບັດຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ ກໍຂ້ອນຂ້າງ ມີການປ່ຽນແປງຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ. ຜົນທີ່ຕາມມາກໍຄື ນາຍຈ້າງ ແລະ ບຸກຄົນຕ່າງໆລ້ວນແຕ່ຍອມຮັບຢ່າງໄວ້ ວາງໃຈຕໍ່ການສະໜັບສະໜູນກົດໝາຍ ເພື່ອສືບຕໍ່ໃຊ້ການຫຼົບໜີຂອງຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນເປັນຊ່ອງທາງຫາຜົນປະໂຫຍດ ທາງການເງິນຈາກຄວາມເປັນມະນຸດ ແລະ ສັກສີຂອງຜູ້ຍ້າຍຖິ່ນ.

This executive summary is available in the following languages:

- Burmese;*
- Cambodian (Khmer);*
- Chinese;*
- Laotian;*
- Thai; and*
- Vietnamese.*

In case of any inconsistencies, please refer to the English text.